

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

підготовки
спеціальності
освітньо-професійної програми

Бакалавр
241 Готельно-ресторанна справа
Готельно-ресторанна справа

Силабус освітнього компонента «ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПОСЛУГ» підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, освітньо-професійної програми Готельно-ресторанна справа.

Розробник: Ільїна О. В., доцент кафедри туризму та готельного господарства, кандидат географічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Терещук О.С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного господарства протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітньо-професійна програма: Готельно- ресторанна справа Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 4
ІНДЗ: є		Семестр – 7
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
Консультації – 10 год.		
Форма контролю: залік		
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

ППП: Ільїна Ольга Вікторівна

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Посада: доцент кафедри туризму та готельного господарства

Контактна інформація викладача: olga-v-ilyina@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>).

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Організація рекреаційних послуг» належить до числа вибірових у процесі підготовки фахівців галузі туризму та готельно-ресторанного бізнесу. Вона одна з провідних дисциплін освітніх програм підготовки бакалаврів з сфери обслуговування, оскільки рекреаційні послуги як потенційно економічно прибутковий напрям господарювання у перспективі мають посісти одне з авангардних місць у структурі регіонального господарського комплексу. Саме від уміння організувати процеси надання цих послуг залежить рівень рекреаційного попиту й спеціалізації відповідного рекреаційного регіону. Тому ознайомлення з основами рекреаційної індустрії – важливий складник підготовки фахівців туристичної галузі.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: „Основи туризмознавства”, „Географія туризму”, „Економіка підприємства”, „Екскурсознавство і музеєзнавство”, „Організація готельного господарства”, „Організація ресторанного господарства”, „Туристичні ресурси України”.

Постреквізити: „Курортологія”, „Сервісологія”, „Туризмологія”.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надати майбутнім фахівцям із туризму та рекреації ґрунтовні знання із сучасних наукових концепцій, понять, методів дослідження організації рекреаційних послуг і сформулювати в студентів розуміння сутності рекреаційних послуг як складової частини сфери послуг.

Завдання курсу: – засвоєння теоретичних і практичних засад організації рекреаційних послуг; набуття навичок аналізу й планування діяльності підприємств, що повинні надавати рекреаційні послуги; набуття вмінь оцінювати запропоновані рекреаційні послуги та здійснювати моніторинг перспектив регіонального (чи локального) розвитку рекреаційної сфери.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

- сутність системи організації рекреаційних послуг;
- понятійний апарат рекреаційної галузі;
- технологію надання рекреаційних послуг;
- основні принципи економічних і правових засад діяльності органів, що здійснюють управління підприємствами у сфері надання рекреаційних послуг;
- основні засади впровадження міжнародних стандартів якості у сфері організації рекреаційних послуг;
- способи вирішення питань ефективності організації рекреаційних послуг;
- особливості розвитку сфери лікувально-профілактичних послуг;
- умови просторової організації спортивно-оздоровчих послуг;
- планувально-просторову організацію, умови надання культурно-пізнавальних послуг;
- різновиди торговельно-побутових послуг у сфері рекреаційних послуг; специфіку організації діяльності виробничих підприємств товарів туристського та побутового призначення у сфері рекреаційних послуг;

уміти:

- орієнтуватися в законодавчій і нормативно-правовій базі туризму та рекреації;
- аналізувати якість наданих рекреаційних послуг;
- розробляти різні види туристських маршрутів з урахуванням рекреаційних пізнавальних й інших потреб індивіда на підставі знань про рекреаційні ресурси комплексів соціокультурологічних характеристик рекреаційного регіону;
- аналізувати вплив природних і соціально-економічних умов та чинників на розвиток курортно-лікувального туризму й стан рекреаційно-туристичного господарства України;
- аналізувати різновиди та форми управління спортивно-оздоровчим туризмом;
- пояснювати специфіку організації торговельно-побутових й інших видів послуг у рекреаційній сфері;
- надати характеристику впливу соціально-економічних факторів на розвиток торговельно-побутових послуг;
- контролювати дотримання програм перебування, протокольних заходів, правильність оформлення туристичної документації, бронювання й оформлення послуг.

4. Результати навчання (компетентності).

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 05. Здатність працювати в команді;

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності;

ФК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність;

ФК 05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

ФК 06. Здатність проектувати технологічний процес виробництва продукції і послуг та сервісний процес реалізації основних і додаткових послуг у підприємствах (закладах) готельно-ресторанного та рекреаційного господарства;

ФК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів;

ФК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності;

ФК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук;

РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН 07. Організувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Зародження і розвиток рекреаційних послуг						
Тема 1. Рекреаційні потреби і рекреаційна діяльність	22	2	4	14	2	ЗПР, УО, ДП / 4
Тема 2. Рекреаційна послуга як продукт рекреаційної діяльності	18	2	2	12	2	ЗПР, УО / 3
Тема 3. Історія розвитку рекреаційної діяльності	28	2	2	12	2	ЗПР, УО / 3
Тема 4. Проектування якості у сфері рекреаційних послуг	14		2	12		ЗПР, УО / 4
Тема 5. Організація лікувально-профілактичних послуг	14		2	12		ЗПР, УО / 3
Разом за змістовим модулем 1	86	6	12	62	6	17
Змістовий модуль 2. Організація рекреаційних послуг						
Тема 6. Організація спортивно-оздоровчих послуг	16	2	2	12		ЗПР, УО / 3
Тема 7. Організація культурно-пізнавальних послуг	14		2	12		ЗПР, УО / 3
Тема 8. Організація торговельно-побутових послуг	18	2	2	12	2	ЗПР, УО / 3
Тема 9. Організація рекреаційних послуг в Україні і світі	16		2	12	2	ЗПР, УО / 4
Разом за змістовим модулем 2	64	4	8	48	4	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	150	10	20	110	10	40

*Форми контролю:ДС – дискусія; Т – тести; РМГ – робота в малих групах; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією; МКР – модульна контрольна робота.

5. Завдання для самостійного опрацювання

з/п	Тема	Кількість годин
1.	Історичні аспекти санаторно-курортної справи України та світу. Сучасний стан рекреаційного господарства в Україні	14
2.	Рекреаційна послуга та її сутність	12
3.	Організація санаторно-курортних послуг	12
4.	Організація оздоровчих послуг	12
5.	Організація рекреаційних послуг для дітей	12
6.	Організація рекреаційних послуг для молоді	12
7.	Організація приміського відпочинку	112
8.	Організація культурно-пізнавальних послуг	12
9.	Організація послуг по забезпеченню рекреантів харчуванням	12
	РАЗОМ	110

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (мах = 40 балів)									Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2				Модуль 3			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9				
4	3	3	4	3	3	3	3	4	10	30	30	100

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання:https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_%D1%80%D0%B5%D0%B4%2B%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента. При вивченні освітнього компонента необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента. оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних Високо заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною

мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Студент зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного та підсумкового оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні зі студентами та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки, не дозволяється.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації

(посилання: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в усній формі. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100

Перелік питань на залік:

1. Передумови організації рекреаційної діяльності та основні її функції.
2. Класифікації рекреаційної діяльності.
3. Структура, форми та функції рекреаційної діяльності.
4. Рекреаційний продукт та його специфічні риси.
5. Рекреаційні потреби, їх класифікація.
6. Історія розвитку рекреаційної діяльності.
7. Особливості та тенденції розвитку рекреаційної діяльності у світі.
8. Сучасний стан рекреаційної галузі в Україні.
9. Ресурсна база рекреаційної діяльності.
10. Специфіка та функції ринку рекреаційних послуг.
11. Класифікація ринку рекреаційних послуг.
12. Сегментація ринку рекреаційних послуг.
13. Характеристика складових частин якості рекреаційних послуг.
14. Принципи управління якістю.
15. Концепція тотального управління якістю.
16. Інструменти контролю якості рекреаційних послуг.
17. Способи підвищення якості рекреаційних послуг.
18. Управління рекреаційними закладами на різних рівнях.
19. Система органів державного регулювання рекреаційною діяльністю.
20. Нормативно-правові засади організації рекреаційної діяльності.
21. Ліцензування, стандартизація й сертифікація рекреаційної діяльності.
22. Класифікація рекреаційних ресурсів.
23. Поняття рекреаційної території, чинники її розвитку.
24. Вимоги до інфраструктурного забезпечення рекреаційних територій.
25. Обладнання рекреаційних об'єктів. Культурна організація рекреаційних зон.
26. Загальна характеристика й зміст лікувально-профілактичних послуг.
27. Типи лікувально-профілактичних закладів, їх структура та функції.
28. Природні лікувальні ресурси.
29. Курорти як інструмент надання лікувально-профілактичних послуг.
30. Санаторії та профілакторії в системі лікувально-профілактичних організацій.
31. Курорти України як інструмент надання лікувально-профілактичних послуг.
32. SPA-технології в курортології.
33. Альтернативні традиційні й нетрадиційні методи лікування та оздоровлення на курортах.
34. Поняття та структура спортивно-оздоровчих послуг.

35. Основні принципи організації спортивно-оздоровчих послуг.
36. Спортивно-розважальні послуги в системі рекреаційних послуг.
37. Поняття й види культурно-пізнавальних послуг.
38. Основні вимоги до якості пізнавально-культурних рекреаційних послуг.
39. Анімація рекреаційного обслуговування.
40. Екскурсія як різновид пізнавально-культурних рекреаційних послуг.
41. Класифікація культурно-пізнавальних рекреаційних ресурсів.
42. Поняття спортивно-промислових послуг, умови їх просторової організації й класифікація.
43. Організація екзотичних послуг, умови їх просторового розміщення та класифікація.
44. Організація торговельно-побутових послуг.
45. Поняття й види торговельно-побутових послуг.
46. Класифікація та структура торговельно-побутових послуг.
47. Соціально-економічні чинники розвитку торговельно-побутових послуг.
48. Поняття й види туристичних бізнес-послуг.
49. Класифікація та структура послуг бізнес-турів.
50. Типологія й особливості розвитку приміського відпочинку. Аналіз попиту на ресурси приміського відпочинку.
51. Закордонний досвід щодо організації різних видів рекреаційних послуг.
52. Аналіз рівня розвитку рекреаційних послуг.
53. Аналіз потреби в рекреаційних послугах.
54. Аналіз рівня надання рекреаційних послуг.
55. Аналіз рівня розвитку лікувально-профілактичних послуг.
56. Аналіз рівня розвитку спортивно-оздоровчих послуг.
57. Аналіз рівня розвитку видовищно-розважальних послуг.
58. Аналіз рівня розвитку торговельно-побутових послуг.
59. Аналіз рівня розвитку туристських бізнес-послуг.
60. Аналіз процесу надання послуги.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

Основна

1. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг: Навчальний посібник. Харків: ХНУМГ, 2013. 202 с
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 264 с.
3. Клапчук В. М. Організація рекреаційних послуг: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2017. 262 с..

4. Клапчук В. М. Основи санаторно-курортної справи: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Фліант, 2012. 136 с.
5. Кравець О. М., Рябев А.А. Курортологія: Підручник. Харків ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 167 с.
6. Курортні ресурси України : монографія / Під ред. М.В.Лободи. Київ : ЗАТ "Укрпроф-оздоровниця", "ТАМЕД", 1999. 344 с
7. Павловська Т. С., Ярошенко О. В., Ільїна О. В. Організація рекреаційних послуг : навч. посіб. Луцьк : Терен, 2017. 196 с.
8. Кушнірук Ю.С. Рекреалогія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 148 с.
9. Кушнірук Ю. С. Рекреація та курортологія: навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2012. 146 с. 5
10. Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2006. 264 с.
11. Туристична курортологія / Укл.: Бойко І.Д., Савранчук Л.А. Чернівці: Рута, 2007. 116 с.
12. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.

Додаткова

1. Закон України «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>.
2. Ільїна О. В. Полоїди озер як лікувально-оздоровчий ресурс проєктованого курорту „Шацьк”. Шацьке поозер’я в контексті змін клімату : збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 130–131.
3. Ільїна О. В. Торфові поклади України як перспективний бальнеологічний ресурс для розвитку санаторно-курортного господарства. Проблеми раціонального використання соціально-економічного, еколого-енергетичного, нормативно-правового потенціалу України та її регіонів : Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції Громадського об’єднання "Інститут економічних та еколого-енергетичних досліджень" (Луцьк, 15 лютого 2023 р.). Луцьк: ФОП Мажула Ю.М., 2023. С. 34–37.
4. Ільїна О. В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. Луцьк: Терен, 2004. 104 с.
5. Ільїна О. В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. Луцьк: ППШванюк, 2009. 100 с.
6. Пасічник М.П., Ільїна О. В. Ресурсні чинники розвитку лікувально-оздоровчого туризму Волинської області. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм.* 2021. Т. 4., № 1. С.40–53. DOI: 10.31866/2616-7603.4.1.2021.235147
10. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>.
11. Курорти та санаторії України [Текст] : наук.-практ. довідник / за ред. К. Д. Бабанов; упоряд. О. П. Тарасенко, В. С. Соколов. – Київ : Фолігрант, 2009. – 432 с.
12. Царик Л., Чернюк Г. Природні рекреаційні ресурси. Методи оцінки і аналізу. Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. 188 с.
13. Pyina O. V., Pasichnyk M. P. Physical, chemical and microbiological characterization of the bottom sediments of the Volyn region lakes and the possibilities of their use in mud treatment. Scientific and educational dimensions of natural sciences : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. pp. 341–357.

Інформаційні ресурси

1. Періодичні фахові видання.
2. Статистичні довідники.
3. Інтернет ресурси. 1. www.world-tourism.org (Всесвітня туристична організація) 2. www.tourism.gov.ua (Державне агентство з туризму і курортів України) 3. www.nbu.gov.ua (наукова бібліотека ім.Вернадського) 4. <http://tourlib.net/> (електронна туристична бібліотека)